

Autor: Dr Pietrzak Józef
socjolog

**Z problematyki działalności UNESCO w integrowaniu ludzi wokół
wartości uniwersalnych**

2018r.
1.

Organizacja narodów zjednoczonych ds. oświaty, nauki, kultury -UNESCO-, została założona w Londynie 16 XI 1945r. Celem UNESCO jest przyczynianie się do poszanowania sprawiedliwości, praworządności bez względu na rasę, płeć, religię z pomocą oświaty, nauki i kultury. Jak również wymiana naukowych osiągnięć. Cele te są realizowane przez programy kulturalne. W dziedzinie oświaty UNESCO dąży do zlikwidowania analfabetyzmu na świecie. Natomiast w dziedzinie kultury dąży do udostępnienia dzieł sztuki i zbiorów bibliotek. UNESCO opracowała katalog zabytków o znaczeniu światowym. W ramach działań UNESCO opracowano kulturę islamu a także historię Afryki. Obchodzono także rocznice urodzin Chopina, Kopernika, Mickiewicza. W kwestiach organizacyjnych organizacją UNESCO kieruje rada wykonawcza, która liczy 50 osób. Zbierają się one dwa lub trzy razy w roku. W skład rady wykonawczej wchodzi przedstawiciele państw członkowskich. Bieżące prace wykonuje sekretariat który znajduje się w Paryżu i na jego czele stoi dyrektor generalny. Ważną działalnością UNESCO jest także szkolenie zawodowe pracowników. W tym celu utworzone zostało międzynarodowe Centrum Szkolenia Zawodowego w BONN tzw. UNEVOC (International Centre for technical and vocational education and training)

Przejdźmy teraz do szczegółowej analizy integrującej roli UNESCO w dziedzinie kultury

Przykładem zastosowania pojęcia integracji społecznej w działalności UNESCO jest ochrona światowego dziedzictwa kultury. W zakresie kultury UNESCO dąży do szeroko rozumianej ochrony dóbr kultury. W dziedzinie tej początek dały inicjatywy Egiptu i Sudanu. Skierowane były one w 1959 roku do centrali UNESCO, aby ratować nubijską Świątynię w Abu Simbel. Około pięćdziesiąt krajów odpowiedziało na ten apel. Państwa były gotowe przejąć odpowiedzialność za dobra kultury. Jest to niewątpliwie integracja społeczna państw wokół idei ratowania zabytków.

Przyczyniła się ona do uchwalenia w 1972 roku konwencji o ochronie dóbr kultury i przyrody. Po raz pierwszy ranga zagadnienia była tak wysoka, że państwa przyjęły odpowiedzialność za obiekty na innym terytorium. Obecnie aż 178 państw ratyfikowało tę konwencję. W roku 2003 doszło do uchwalenia konwencji o ochronie niematerialnego dziedzictwa kultury – przekazywanego w ustnej tradycji. Podobną inicjatywę stanowi program UNESCO zatytułowany – pamięć świata. Powołany do istnienia w roku 1992. Celem jego realizacji jest ochrona przed zniszczeniem wielu dokumentów archiwalnych, muzeów, bibliotek. Zamierzeniem autorów tego programu jest także udostępnienie wybranych dokumentów dla korzystających z internetu. Rezultatem tych programów jest przekazywanie wiedzy między różnymi pokoleniami ludzi.

W ramach UNESCO opracowany został katalog zabytków o znaczeniu światowym. Wydana została książka dotycząca kultury islamskiej i historii Afryki. UNESCO popiera zrównoważony rozwój społeczny i aby go osiągnąć, media publiczne powinny koncentrować swoją uwagę na takich

zagadnieniach jak: ochrona środowiska i społeczna sprawiedliwość.¹

Celem UNESCO jest przyczynienie się do za pomocą dostępnych środków do poszanowania wartości ogólnoludzkich takich jak: sprawiedliwość, praworządność, tolerancja bez względu na rasę, płeć, religię. Respektowanie tych wartości przybliży całą problematykę do zagadnień integracji społecznej.

Była ona przedmiotem rozważań naukowych Talcotta Parsonsa – socjologa amerykańskiego związanego z Harvard University, w roku 1949 – prezydenta amerykańskiego towarzystwa socjologicznego.

W swoim znanym dziele „The social system” opublikowanym w 1951r., sformułował on poglądy dotyczące integracji w społeczeństwie.

Jego zdaniem każde społeczeństwo charakteryzuje się wspólnymi wartościami, tworzącymi jego stabilizację i trwałość. Oznacza to w praktyce konsensus wartości, akceptację wartości przez członków społeczeństwa. Konsensus wartości jest decydującym czynnikiem społeczeństwa.²

Według Parsonsa ma to konstytutywne znaczenie dla kierowania społeczeństwem. Z kulturowych wartości wynikają bowiem normy społeczne i działania społeczne. Dlatego tak ważne jest integrowanie ludzi wokół wartości służących zrównoważonemu rozwojowi społecznemu, który propaguje UNESCO.

Zrównoważony rozwój systemu przejawia się także w programach szkolnych. Wybitny znawca tej problematyki G. de Haan pisze, że kształcenie dla zrównoważonego rozwoju zawiera pewną strategię działania ludzi. Składa się na nią partycypacja jednostek w założenia szkolenia dla rozwoju zrównoważonego. Służyć temu mają programy nauczania i ustawodawstwo szkolne. Szczegółowe kwestie założeń zrównoważonego rozwoju obejmują: niebezpieczeństwa zmiany klimatu, ekspansję rozwoju techniki, wymogi społeczeństwa wiedzy i rozwój kompetencji człowieka. De Haan pisze, że mamy do czynienia z rozwojem kultury nauczania dla zrównoważonego rozwoju.³

Nowa kultura nauczania o której założeniach mówimy, zakłada integrację ludzi wokół celów tej koncepcji.

Poglądy De Haana sytuują go w nurcie analizy – podobnie jak Parsonsa w systemowym spojrzeniu na społeczeństwo, które aby przetrwać potrzebuje sił integrujących. W przeciwnym wypadku ulegnie dezintegracji.

Zakończenie

¹Zob. UNESCO heute 2011/2 s. 77-79

²Zob. Philosophen – Lexikon Dietz Verlag 1983 s. 728

³Zob. G. de Haan Bildung für eine nachhaltige Entwicklung...Unesco heute 2011/2 s. 43-46

Zamierzeniem autora było wykazanie znaczenia integracji społecznej we współczesnym świecie. Jako egzemplifikację tych rozważań, wybrał działanie zasłużonej dla kultury organizacji UNESCO. Realizowany przez nią program zakłada integrowanie ludzi wokół wartości szeroko rozumianego zrównoważonego rozwoju.

Skarby UNESCO

PARTENON

Ateny Grecja

Akropol ateński to położone w Atenach wapienne wzgórze o wysokości względnej 90 m (157 m n.p.m.) w okresie późniejszym akropol stał się miejscem kultu. Jedną z świątyń Akropolu ateńskiego Partenon, to najsłynniejszy zabytek Aten. Swoją nazwę wywodzi od Ateny Partenon, i to właśnie jej ta świątynia jest poświęcona. Budowla została zapoczątkowana w 447r. p.n.e., a zakończyła się w 432r. p.n.e.

KOLOSEUM

Rzym Włochy

Koloseum, oficjalnie w starożytności **Amfiteatr Flawiuszów**. Amfiteatr w Rzymie wzniesiony w latach 70-72 do 80 n.e. przez cesarzy z dynastii Flawiuszów. Wymiary słynnej budowli są następujące: oś dłuższa 188 metrów, oś krótsza 156 metrów, obwód 527 metrów. Widownia mogła pomieścić 45 tysięcy osób na miejscach siedzących i 5 tysięcy osób stojących. Budowla nie miała stałego dachu, jednak w czasie deszczowych lub bardzo słonecznych dni było przykrywane wielkim, wodoodpornym płótnem. W roku **1979** na Listę Światowego Dziedzictwa Przyrodniczego i Kulturalnego **UNESCO**